

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 334/2021-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov o návrhu navrhovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Staroňom, Komenského 3, Banská Bystrica, proti rozhodnutiu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/233/20/K z 2. decembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/233/20/K z 2. decembra 2020 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Navrhovateľ sa ako poslanec mestského zastupiteľstva Mesta Banská Bystrica a generálny riaditeľ Múzea SNP v Banskej Bystrici návrhom doručeným 12. apríla 2021 domáha zrušenia rozhodnutia výboru, ktorým mu podľa § 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov bola uložená pokuta 1 092 eur za to, že porušil povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, keď do 30. apríla 2020 nepodal písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok a urobil tak až 4. septembra 2020.

2. Zo strany Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií bolo navrhovateľovi listom z 18. augusta 2020 oznámené, že podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona bolo uznesením č. 238 z 8. júla 2020 začaté konanie proti jeho osobe vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov. Navrhovateľ vyjadrením z 3. septembra 2020 oznámil výboru, že povinnosť si splnil dodatočne a túto skutočnosť žiadal zohľadniť.

3. Navrhovateľ svoj návrh odôvodňuje (i) návratom so služobnej cesty z Juhoafrickej republiky 18. marca 2020, (ii) naliehavou situáciou spôsobenou pandémiou, (iii) prípravou osláv 76. výročia SNP, (iv) následným včasným odovzdaním majetkového priznania a (v) nezmenenými majetkovými pomermi v posledných piatich rokoch.

II.

4. Výbor vo svojom vyjadrení uviedol, že navrhovateľ podal oznámenie na nepríslušné Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (po uplynutí lehoty), avšak ministerstvo oznámenie nepostúpilo. V dôsledku novely ústavného zákona účinného od 1. januára 2020 výbor nedisponuje oznámeniami z predchádzajúcich kalendárnych rokov. Navrhovateľ po upozornení výboru proces zopakoval, avšak znova na nesprávnu adresu. V závere uviedol, že rozhodnuté bolo na základe úplne zisteného skutkového stavu, keďže o odoslanom oznámení 30. apríla 2020 na ministerstvo výbor v čase rozhodovania nemal vedomosť.

5. Navrhovateľ vo svojom ďalšom podaní uviedol, že zmenu ústavného zákona nezaregistroval. Ďalej uviedol, že svoju povinnosť si splnil k 30. aprílu 2020, avšak so zotrvačnosťou z predchádzajúcich rokov zaslal všetky materiály na ministerstvo. Okrem iného uviedol, že doručené oznámenia s prílohami potvrdilo aj ministerstvo, ktoré však doručenie zásielky výboru nepostúpilo, ale skartovalo.

III.

6. Dňa 1. januára 2020 nadobudla účinnosť novela ústavného zákona (ústavný zákon č. 469/2019 Z. z.), podľa ktorej sa na funkciu navrhovateľa vzťahuje uvedený ústavný zákon, ktorý v čl. 7 ods. 1 stanovuje, že verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu do 30. apríla každého kalendárneho roka podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok. Dovtedy sa tento ústavný zákon na funkciu navrhovateľa nevzťahoval. Okrem toho ústavný zákon neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia, ktoré by upravovali pomery tých verejných funkcionárov, na ktorých sa ústavný zákon začal vzťahovať od 1. januára 2020. Rovnako ústavný zákon novej skupine verejných funkcionárov nestanovil žiadnu osobitnú povinnosť ako v prípade ujatia sa výkonu verejnej funkcie. Inak povedané, novela ústavného zákona neobsahovala žiadne prechodné ustanovenie vo vzťahu k tým osobám, ktoré ústavný zákon dovtedy za verejných funkcionárov nepovažoval.

7. Rozhodnutie o tom, či navrhovateľovi bola uložená pokuta v súlade s ústavným zákonom, teda závisí od výkladu čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, ktoré stanovuje dva druhy povinností verejných funkcionárov. Prvou je povinnosť verejného funkcionára podať oznámenie do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a druhou následná, každoročne sa opakujúca povinnosť podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok vždy do 30. apríla nasledujúceho kalendárneho roka. Navrhovateľ sa výkonu funkcie ujal ešte v čase, keď sa na ním vykonávanú funkciu povinnosť podať či už v súvislosti s ujatím sa funkcie alebo s následným výkonom funkcie povinnosť podať písomné oznámenie nevzťahovala. Preto povinnosť podať písomné oznámenie navrhovateľom možno vyvodiť len z tej časti tohto ustanovenia, podľa ktorej verejný funkcionár je povinný počas výkonu funkcie do 30. apríla každého kalendárneho roka podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok. Otázkou teda je, či bol navrhovateľ povinný podať písomné oznámenie za rok 2019, a to aj napriek tomu, že v roku 2019 verejným funkcionárom v zmysle

ústavného zákona nebol a stal sa ním až v dôsledku novely ústavného zákona, ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 2020.

8. Článok 7 ods. 1 ústavného zákona rieši typickú situáciu, ktorá spočíva v tom, že ujatím verejnej funkcie definovanej ústavným zákonom vzniká verejnému funkcionárovi povinnosť podať písomné vyhlásenie do 30 dní od ujatia sa funkcie. K naplneniu tejto hypotézy právnej normy nedošlo, keďže navrhovateľ sa funkcie ujal ešte predtým, ako ústavný zákon výkon jeho činnosti zdefinoval ako verejnú funkciu, s ktorou sa spája povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona. K tomu však v prípade navrhovateľa nedošlo a povinnosť podávať pravidelné ročné písomné oznámenia navrhovateľovi vznikla len v tej súvislosti, že ako každý iný verejný funkcionár je povinný podávať písomné oznámenie vždy do 30. apríla každého kalendárneho roka za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom sa ujal výkonu verejnej funkcie.

9. Navrhovateľ však v roku 2019 verejným funkcionárom v zmysle ústavného zákona nebol a stal sa ním až 1. januára 2020 v dôsledku od tohto dňa účinnej novely ústavného zákona, ktorá sa žiadnym prechodným ustanovením nevyrovnala s tým, že navrhovateľ sa verejným funkcionárom nestal tak, že by sa ujal funkcie, na ktorú sa ústavný zákon vzťahoval v čase ujatia sa funkcie, ale stal sa ním tak, že ústavný zákon bol novelizovaný a rozšíril svoju pôsobnosť aj na ním vykonávanú funkciu. Preto vychádzajúc z toho, že navrhovateľ verejným funkcionárom v zmysle ústavného zákona do konca roka 2019 nebol, ani nemožno dospieť k záveru, že by bol povinný podať písomné oznámenie za rok 2019. Za správny možno považovať len taký výklad, podľa ktorého navrhovateľ, ktorý sa 1. januára 2020 stal verejným funkcionárom podľa ústavného zákona, bol povinný podať pravidelné písomné oznámenia za rok 2020, a to aj v prípade, ak v tomto roku prestal túto verejnú funkciu vykonávať tak, ako to vyplýva zo zjednocujúceho stanovisko ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/2010. Inak povedané, ak žiaden verejný funkcionár, ktorý sa ujal verejnej funkcie v priebehu roka 2020, nemal povinnosť podať písomné oznámenie za rok 2019, nemohol mať takúto povinnosť ani navrhovateľ, ktorý sa verejným funkcionárom v zmysle novely ústavného zákona stal až 1. januára 2020.

10. Právne východisko navrhovateľom napadnutého rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií je výsledkom právneho posúdenia, ktoré nie je v súlade s ústavným zákonom, keďže ide o neprijateľné extenzívne vyplnenie nedostatku prechodného ustanovenia v novele ústavného zákona, ktoré by obsahovalo jasné stanovenie povinnosti tých osôb, na ktorých sa ústavný zákon začal vzťahovať nie tým, že sa ujalí vopred ústavným zákonom zdefinovanej verejnej funkcie, ale tým, že novela ústavného zákona ich od 1. januára 2020 za verejných funkcionárov zdefinovala (porov. nález sp. zn. III. ÚS 312/2021). Navrhovateľom napadnuté rozhodnutie preto nie je v súlade s ústavným zákonom a ako také bolo podľa § 239 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) zrušené s tým, že vec sa vracia výboru na ďalšie konanie, v ktorom bude výbor podľa § 239 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný právnym názorom ústavného súdu.

11. Podľa § 67 zákona o ústavnom súde sudca Peter Straka pripája k odôvodneniu nálezu doplňujúce stanovisko.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júla 2021

Robert Šorl
predseda senátu